

СТАНОВИЩЕ

от

доц. д-р Елиза Петрова Узунова,
Софийски университет „Св. Климент Охридски”
Катедра „Обща и приложна хидробиология”, Биологически факултет,

Относно: конкурс за заемане на академичната длъжност „доцент” по научна специалност „Хидробиология“ обявен в ДВ брой 84 от 08.10.2021 год. в професионално направление 4.3. Биологични науки, за нуждите на изследователска група „Лотични екосистеми“ в секция „Биоразнообразие и процеси във водните екосистеми“, отдел „Водни екосистеми“ в ИБЕИ-БАН.

За участие в обявения конкурс са подадени документи от единствен кандидат: главен асистент **д-р Весела Евтимова**. Представеният от кандидата комплект материали включва всички необходими документи и отговаря на изискванията заложи в ЗРАСРБ, на Правилника за приложение на ЗРАСРБ.

Д-р Весела Евтимова е магистър „биолог” със специализация „Хидробиология и водопречистване” - образователна степен придобита в Биологическия факултет на Софийски университет „Св. Климент Охридски” през 2002 г. Образователната степен „доктор”, Весела Евтимова придобива със защита на докторска теза през 2012 г. Дисертационният ѝ труд е разработен в „Училище по природни науки“, Дъблински университет (Ирландия). От 2014 г. е главен асистент в Институт по Биоразнообразие и Екосистемни Изследвания (БАН). От представената биографична справка на кандидата е видно, че в периода 2008-2018 г. същия е продължил обучението си, преминавайки през няколко курса и специализации с широк спектър на насоченост - от статистически методи в екологията (невронни мрежи, линейни модели и др.), през океанография, морска биология, молекулярни методи в хидробиологията (метабаркодинг, ДНК от околната среда), хидрология, до курс за придобиване на преподавателски умения за работа със студенти. Публикациите, които кандидата е представил за участие в настоящия конкурс, показват, че д-р Весела Евтимова прилага получените знания в по-горе цитираните направления в изучаването на сладководната безгръбначна фауна.

Научни и научно-приложни приноси. Научните търсения на кандидата в областта на хидробиологията са с различна насоченост. Обект на изследване на кандидата са били: а) биоразнообразието на зоопланктери, обитатели на български и исландски езера; б) факторите, които определят пригодността на средата за обитание

на вида *Aphelocheirus aestivalis* и на тази база изграждане на модел на разпространение на вида, като в резултат от моделирането са открити нови негови находища; в) екологичното състояние и методите за оценката му на български притоци на река Дунав (базирани на биологичен елемент за качество на водите макрозообентосна фауна); г) колебанията във водното ниво (естествени или антропогенно-повлияни) като ключов фактор, определящ структурата и функционирането на дънните зообентосни съобщества в зоната на литорала на езерни екосистеми и тестването на хипотезите върху моделни *ex-situ* системи; д) таксономични изследвания (напр. *Calamoceras illiesi*); е) фаунистични изследвания проведени в различни райони на страната (Врачански Балкан, района на гр. Пловдив, Сърнена Средна гора, Странджа, р. Дунав) и други страни (Исландия); ж) първична продуктивност на р. Долен Дунав; з) екология на риби – изследване на видовия състав на храната на костура, обитаващ яз. Дреновец; и) екотоксикологични (динамика на концентрацията на живак в речни системи в Европа); и) микробиологични – изследване на метаногенни и метанотрофни микроорганизми в европейски реки.

Методичните приноси. Освен с фундаментална научна проблематика, кандидатът провежда и изследвания свързани с апробацията и калибрирането на методи за оценка на екологично състояние в стоящи водни басейни у нас. Теставано е приложението на методика за оценка на екологичния потенциал на язовири.

Кандидатът д-р Весела Евтимова има общо 32 публикации, като участва в конкурса за „доцент” с 22 научни труда. В осем от участващите в конкурса публикации, кандидатът е първи автор. Публикациите са в съавторство с широк кръг учени както от България, така и от чужбина, което несъмнено е важно за разширяване на изследователския потенциал на д-р В. Евтимова. Дванадесет от публикациите са в списания реферирани и индексирани в бази данни с научна информация (Web of Science и Scopus).

Значимостта на приносите от научната дейност на кандидата намира отражение и в цитиранията на публикациите му. Установени са общо над 250 цитирания, като д-р Весела Евтимова предлага 53 от тях за участие в настоящия конкурс. Многобройните цитиранията на трудовете на кандидата са признание за научните му постижения както в България, така и в чужбина.

Кандидатът има, макар и малък, преподавателски опит в извеждането на практическите части на различни по своето съдържание и ниво на обучение университетски курсове, като екология, микробиология, статистика и хидробиология. В тази насока на развитие на професионалните качества на кандидата, препоръчвам да се ангажира с научното ръководство първо на магистърски тези, а след набирането на съответен опит – и с докторски такива. Разбира се, повишаването на професионалната квалификация чрез участие в специализации и курсове както у нас,

така и в други страни, а също и сътрудничеството с учени от различни професионални области, трябва да продължи.

Личните ми впечатления от кандидата са за висок професионализъм, колегиалност, отговорност към поетите ангажименти, инициативност и стремеж за повишаване на обхвата от компетентности. Считаю, че удостоаването на д-р Весела Евтимова със степента „доцент” е напълно заслужено и логически е обвързано с научното и творческото ѝ израстване.

Заключение

След запознаване с представените в конкурса научни трудове и данни за цялостната професионална кариера на кандидата, анализ на научните, научно-приложните и методичните приноси, отражението им в научната литература, тяхната значимост за развитието на хидробиологията у нас, намирам за основателно да дам своето *положително становище и да препоръчам* на членовете на уважаемото Научно жури да подкрепят избора на д-р Весела Евтимова за „доцент” в научна специалност „Хидробиология“ в професионално направление 4.3. Биологични науки.

15.02.2022 г.,

София

Изготвил становището:

(доц. д-р Елиза Петрова Узунова)